

Conselleria de Sanitat

RESOLUCIÓ de 3 d'octubre de 2023, del conseller de Sanitat, per la qual es crea l'Oficina Autònoma de Salut Mental i Addiccions de la Comunitat Valenciana.
[2023/10066]

La salut mental adquireix una especial rellevància en el context de la promoció de la salut, la prevenció de les malalties i el tractament d'aquestes. Els efectes de la pandèmia per la Covid-19 han evidenciat les fràgils estructures en què se sustenta la cura d'aquest component bàsic de la salut integral de les persones. No es tracta, no obstant això, d'oferir una resposta conjuntural postpandèmica sinó de reconèixer la feblesa dels sistemes d'atenció i prevenció. I, en conseqüència, planificar i implementar canvis estructurals que consoliden una nova realitat.

Fins i tot reconeixent les millores aconseguides en les dues últimes dècades, l'Informe mundial sobre la salut mental, publicat en juny de 2022 per l'Organització Mundial de la Salut, incideix en el fet que encara són massa les persones amb problemes de salut mental que no reben l'atenció que necessiten. En conseqüència, l'OMS adverteix sobre la necessitat de modificar substancialment la manera d'actuar davant dels problemes de salut mental, incidint en la necessitat d'un major compromís en aquesta matèria per part de tots els governs.

La realitat de la Comunitat Valenciana no és aliena a la tònica general observada en el context mundial. Cert és que s'ha avançat en aquest període, però també que les mancances continuen sent importants, més encara en un moment en el qual s'observa una creixent preocupació per les conseqüències que les malalties mentals produeixen en sectors especialment vulnerables, com la infància i l'adolescència.

El *Libro blanco de la psiquiatria en España*, recentment elaborat per la Societat Espanyola de Psiquiatria i Salut Mental, objectiva que la Comunitat Valenciana se situa entre les comunitats autònomes que registren majors deficiències en termes de recursos humans i materials. És especialment cridanera la desigualtat de recursos entre els diferents departaments de salut, tant en l'àmbit ambulatori com, especialment, en l'escassa oferta de recursos intermedis i d'hospitalització infantojuvenil.

Les dades epidemiològiques ens ofereixen una visió realista de la situació actual. Un problema d'especial rellevància com és el suïcidi mostra, en la Comunitat Valenciana, una pitjor evolució que la registrada en l'àmbit nacional. Coincidint amb la vigència del Pla de prevenció del suïcidi i maneig de la conducta suïcida (2016-2020), la taxa de suïcidis a la Comunitat Valenciana va ascendir en un 10 %, quan el seu objectiu era descendir aquesta prevalença en igual magnitud. Per contra, en l'àmbit nacional es va registrar un descens del 2 % en aquest greu problema de salut. D'igual manera, l'última enquesta europea de salut a Espanya, corresponent a l'any 2020, situa la Comunitat Valenciana com la segona del país amb major taxa de quadres depressius actius. En l'enquesta anterior, realitzada l'any 2014, a penes ocupava la catorzena posició.

Una situació similar s'observa en relació amb els trastorns addictius. La població escolar de la Comunitat Valenciana registra la major taxa de consum de tranquil·litzants del país -tant amb recepta com sense aquesta-, la segona de cànnabis i la tercera quant a l'addicció a internet. La Delegació del Govern per al Pla nacional sobre drogues també informa d'una implementació de la prevenció escolar clarament deficient, amb una participació deu vegades inferior a la mitjana nacional.

En aquest context, es fa obligat assumir els advertiments de l'OMS i acceptar que cal atendre la salut mental amb justa reciprocitat a la gravetat del problema. Ateses aquestes recomanacions, l'atenció a la salut mental constitueix actualment una prioritat en l'agenda de polítiques públiques del Govern Valencià i, en conseqüència, es considera necessari oferir un decidit impuls cap a una coordinació que permeta implementar nous projectes. Per a aconseguir aquest fi, es considera necessari crear l'Oficina de Salut Mental i Addiccions, com a òrgan coordinador de les polítiques que, en aquesta matèria, desenvolupe la Conselleria de Sanitat.

Així doncs, l'Oficina de Salut Mental i Addiccions dirigirà la seua activitat cap al compliment dels objectius recollits en el Pla d'acció

Conselleria de Sanidad

RESOLUCIÓN de 3 de octubre de 2023, del conseller de Sanidad, por la que se crea la Oficina Autónoma de Salud Mental y Adicciones de la Comunitat Valenciana.
[2023/10066]

La salud mental adquiere una especial relevancia en el contexto de la promoción de la salud, la prevención de las enfermedades y el tratamiento de estas. Los efectos de la pandemia por Covid-19 han evidenciado las frágiles estructuras en las que se sustenta el cuidado de este componente básico de la salud integral de las personas. No se trata, sin embargo, de ofrecer una respuesta coyuntural post-pandémica, sino de reconocer la debilidad de los sistemas de atención y prevención. Y, en consecuencia, planificar e implementar cambios estructurales que consoliden una nueva realidad.

Aun reconociendo las mejoras alcanzadas en las dos últimas décadas, el Informe mundial sobre la salud mental, publicado en junio de 2022 por la Organización Mundial de la Salud, incide en que todavía son demasiadas las personas con problemas de salud mental que no reciben la atención que precisan. En consecuencia, la OMS advierte sobre la necesidad de modificar sustancialmente el modo de actuar ante los problemas de salud mental, incidiendo en la necesidad de un mayor compromiso en esta materia por parte de todos los gobiernos.

La realidad de la Comunitat Valenciana no es ajena a la tónica general observada en el contexto mundial. Ciertamente es que se ha avanzado en este periodo, pero también que las carencias siguen siendo importantes, más aún en un momento en el que se observa una creciente preocupación por las consecuencias que las enfermedades mentales producen en sectores especialmente vulnerables, como la infancia y la adolescencia.

El *Libro blanco de la psiquiatria en España*, recientemente elaborado por la Sociedad Española de Psiquiatria y Salud Mental, objetiva que la Comunitat Valenciana se sitúa entre las comunidades autónomas que registran mayores deficiencias en términos de recursos humanos y materiales. Es especialmente llamativa la desigualdad de recursos entre los distintos departamentos de salud, tanto a nivel ambulatorio como, especialmente, en la escasa oferta de recursos intermedios y de hospitalización infantojuvenil.

Los datos epidemiológicos nos ofrecen una visión realista de la situación actual. Un problema de especial relevancia como es el suicidio muestra, en la Comunitat Valenciana, una peor evolución que la registrada a nivel nacional. Coincidiendo con la vigencia del Plan de prevención del suicidio y manejo de la conducta suicida (2016-2020), la tasa de suicidios en la Comunitat Valenciana ascendió en un 10 %, cuando su objetivo era descender esta prevalencia en igual magnitud. Por el contrario, a nivel nacional se registró un descenso del 2 % en este grave problema de salud. De igual modo, la última encuesta europea de salud en España, correspondiente al año 2020, sitúa a la Comunitat Valenciana como la segunda del país con mayor tasa de cuadros depresivos activos. En la encuesta anterior, realizada en el año 2014, apenas ocupaba la décimo cuarta posición.

Una situación similar se observa con relación a los trastornos adictivos. La población escolar de la Comunitat Valenciana registra la mayor tasa de consumo de tranquilizantes del país -tanto con receta como sin ella-, la segunda de cannabis y la tercera en cuanto a la adicción a internet. La Delegación del Gobierno para el Plan nacional sobre drogas también informa de una implementación de la prevención escolar claramente deficiente, con una participación diez veces inferior al promedio nacional.

En este contexto, se hace obligado asumir las advertencias de la OMS y aceptar que es preciso atender a la salud mental con justa reciprocidad a la gravedad del problema. Atendiendo a estas recomendaciones, la atención a la salud mental constituye actualmente una prioridad en la agenda de políticas públicas del Gobierno Valenciano y, en consecuencia, se considera necesario ofrecer un decidido impulso hacia una coordinación que permita implementar nuevos proyectos. Para alcanzar este fin, se considera preciso crear la Oficina de Salud Mental y Adicciones, como órgano coordinador de las políticas que, en esta materia, desarrolle la Conselleria de Sanidad.

Así pues, la Oficina de Salud Mental y Adicciones dirigirá su actividad hacia el cumplimiento de los objetivos recogidos en el Plan de

integral sobre salut mental 2013–2030 de l'OMS (lideratge i governança; serveis basats en la comunitat, promoció i prevenció; i informació, evidència i investigació), els quals es manifestaran en l'aprovació d'un nou Pla valencià de salut mental i addiccions.

Per tot això, ateses les atribucions que la Llei 5/1983, de 30 de desembre, del Consell, atribueix als titulars de les conselleries, i de conformitat amb l'article 4 del Decret 135/2023, de 10 d'agost, del Consell, pel qual s'aprova el Reglament orgànic i funcional de la Conselleria de Sanitat, resol:

Primer. Creació

Crear l'Oficina Autònoma de Salut Mental i Addiccions de la Comunitat Valenciana (d'ara en avant, l'OSMA), adscrita a la Conselleria de Sanitat.

Segon. Adscripció i funcionament

1. L'OSMA dependrà directament de la persona titular de la Conselleria de Sanitat. Per a l'exercici de les seues funcions comptarà amb el conjunt dels departaments d'aquesta conselleria i tindrà accés a la informació necessària per a l'acompliment d'aquestes.

2. En tot cas, per a assegurar la major eficàcia del seu funcionament i amb la finalitat de garantir la transversalitat, la participació en la presa de decisions i la definició de polítiques específiques, podran establir-se tots els grups de treball i comissions que s'estimen necessaris tant en l'àmbit de la mateixa Conselleria de Sanitat com amb la resta de departaments del Consell i institucions de la Generalitat així com amb qualssevol administracions públiques amb ple respecte al seu àmbit competencial respectiu.

Tercer. Responsable de l'Oficina

La persona responsable de l'OSMA serà una persona empleada pública amb experiència en el sector de salut mental i addiccions, i serà nomenada per la persona titular de la Conselleria de Sanitat.

Quart. Objectiu i funcions

1. L'OSMA té com a objectiu principal l'elaboració, implementació i avaluació del Pla valencià de salut mental i addiccions.

2. Per a dur a terme aquest objectiu podrà realitzar les següents funcions:

a) Planificar, organitzar i avaluar les unitats, serveis i programes de tractament i prevenció, en matèria de salut mental i addiccions.

b) Analitzar la situació epidemiològica de la Comunitat Valenciana en relació amb la salut mental, el consum de substàncies i les addiccions conductuals en la població.

c) Coordinar les actuacions de les unitats, serveis i programes de salut mental i d'addiccions amb altres serveis o unitats de la Conselleria de Sanitat, altres departaments del Consell, i/o entitats i organismes públics o privats que es consideren oportuns.

d) Promoure la investigació i la formació de professionals en l'àmbit de la salut mental i les addiccions.

e) Avaluar els plans i programes específics que es desenvolupen en matèria de salut mental i addiccions.

f) Proposar la normativa que es considere necessària per a l'adequat desenvolupament d'aquestes funcions.

Cinquè. Incidència pressupostària

La creació d'aquesta oficina no podrà tindre incidència en la dotació dels capítols de despesa assignats a la Conselleria de Sanitat i, en tot cas, hauran de ser atesos amb els seus mitjans personals i materials.

Sisé. Eficàcia

La present resolució produirà efectes des de l'endemà de la publicació en el *Diari Oficial de la Generalitat Valenciana*.

València, 3 d'octubre de 2023.– El conseller de Sanitat: Marciano Gómez Gómez.

acción integral sobre salud mental 2013–2030 de la OMS (liderazgo y gobernanza; servicios basados en la comunidad, promoción y prevención; e información, evidencia e investigación), manifestándose en la aprobación de un nuevo Plan valenciano de salud mental y adicciones.

Por todo ello, atendiendo a las atribuciones que la Ley 5/1983, de 30 de diciembre, del Consell, atribuye a los titulares de las consellerias, y de conformidad con el artículo 4 del Decreto 135/2023, de 10 de agosto, del Consell, por el que se aprueba el Reglamento orgánico y funcional de la Conselleria de Sanidad, resuelvo:

Primero. Creación

Crear la Oficina Autònoma de Salud Mental y Adicciones de la Comunitat Valenciana (en adelante, la OSMA), adscrita a la Conselleria de Sanidad.

Segundo. Adscripción y funcionamiento

1. La OSMA dependerá directamente de la persona titular de la Conselleria de Sanidad. Para el ejercicio de sus funciones contará con el conjunto de los departamentos de esta conselleria y tendrá acceso a la información necesaria para el desempeño de las mismas.

2. En todo caso, para asegurar la mayor eficacia de su funcionamiento y con el fin de garantizar la transversalidad, la participación en la toma de decisiones y la definición de políticas específicas, podrán establecerse cuantos grupos de trabajo y comisiones se estimen necesarias tanto en el ámbito de la propia Conselleria de Sanidad como con el resto de departamentos del Consell e instituciones de la Generalitat así como con cualesquiera administraciones públicas con pleno respeto a su ámbito competencial respectivo.

Tercero. Responsable de la Oficina

La persona responsable de la OSMA será una persona empleada pública con experiencia en el sector de salud mental y adicciones, y será nombrada por la persona titular de la Conselleria de Sanidad.

Cuarto. Objetivo y funciones

1. La OSMA tiene como objetivo principal la elaboración, implementación y evaluación del Plan valenciano de salud mental y adicciones.

2. Para llevar a cabo dicho objetivo podrá realizar las siguientes funciones:

a) Planificar, organizar y evaluar las unidades, servicios y programas de tratamiento y prevención, en materia de salud mental y adicciones.

b) Analizar la situación epidemiológica de la Comunitat Valenciana con relación a la salud mental, el consumo de sustancias y las adicciones conductuales en la población.

c) Coordinar las actuaciones de las unidades, servicios y programas de salud mental y de adicciones con otros servicios o unidades de la Conselleria de Sanidad, otros departamentos del Consell, y/o entidades y organismos públicos o privados que se consideren oportunos.

d) Promover la investigación y la formación de profesionales en el ámbito de la salud mental y las adicciones.

e) Evaluar los planes y programas específicos que se desarrollen en materia de salud mental y adicciones.

f) Proponer la normativa que se considere necesaria para el adecuado desarrollo de estas funciones.

Quinto. Incidencia presupuestaria

La creación de esta oficina no podrá tener ninguna incidencia en la dotación de los capítulos de gasto asignados a la Conselleria de Sanidad y, en todo caso, tendrán que ser atendidos con sus medios personales y materiales.

Sexto. Eficacia

La presente resolución producirá efectos desde el día siguiente a su publicación en el *Diari Oficial de la Generalitat Valenciana*.

València, 3 de octubre de 2023.– El conseller de Sanidad: Marciano Gómez Gómez.